130. Perjantaina 25 päivänä marraskuuta 1994

kello 13

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ulkopuolella päiväjärjestyksen

tehdään päätös tasavallan presidentin asettaman työllisyystyöryhmän ehdotusten toteuttamista koskevasta ed. Kalliksen ym. välikysymyksestä n:o 7 5400

Toinen käsittely:

1) Ehdotus laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta 5402

Hallituksen esitys n:o 222
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 63

2) Ehdotukset laiksi teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta 5404

Hallituksen esitys n:o 215
Lakialoite n:o 29/1993 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 21

3) Ehdotukset laeiksi työttömyysturvaetuuksien poikkeuksellisesta tarkistamisesta sekä työttömyysturvalain muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 178
Lakialoitteet n:ot 105/1991 vp ja 68
Toivomusaloitteet n:ot 1554 ja 1591/1991 vp sekä 164
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 31

4) Ehdotukset alkoholilaiksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi 5405

Hallituksen esitys n:o 119
Lakialoitteet n:ot 104/1991 vp ja 77
Toivomusaloitteet n:ot 1020, 1044, 1117, 1130, 1132, 1141, 1157, 1205, 1206 ja 1306/1991 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 32

Kolmas käsittely:

5) Ehdotus laiksi haastemieslain 6 §:n muuttamisesta 5412

Hallituksen esitys n:o 232
Lakivaliokunnan mietintö n:o 14

6) Ehdotus laiksi tapaturma- ja liikennevakuutuslaitoksilta vuodelta 1995 perittävästä maksusta ..... „

Hallituksen esitys n:o 179
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 60

7) Ehdotus laiksi veronkantolain muuttamisesta 5413

Hallituksen esitys n:o 235
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 64

8) Ehdotus laiksi ennakkoperinnän korotuksesta verotulojen tilityksissä ..... „

Hallituksen esitys n:o 236
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 65

9) Ehdotukset laiksi keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä laiksi keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 5413

Hallituksen esitys n:o 254
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 66

10) Ehdotus laiksi asuintalovarauksesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta „

Hallituksen esitys n:o 223
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67

11) Ehdotukset laeiksi tuloverolain ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 256
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68

12) Ehdotus laiksi leimaverolain väliaikaisesta muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 277
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69

13) Ehdotus laiksi yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 15 a §:n muuttamisesta 5414

Hallituksen esitys n:o 255
Hallintovaliokunnan mietintö n:o 13

14) Ehdotus laiksi toimenpiteistä Suomen merenkulun turvaamiseksi annetun lain muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 261
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 13

15) Ehdotus laiksi elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 280
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 14

16) Ehdotukset kolttalaiksi sekä laiksi leimaverolain 30 §:n muuttamisesta 5414

Hallituksen esitys n:o 243
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 35

17) Ehdotus laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 97
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 14

18) Ehdotus laiksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta 5417

Hallituksen esitys n:o 98
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 15

19) Ehdotus laiksi eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 99
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 16

20) Ehdotus laiksi kirjastolain väliaikaisesta muuttamisesta 5418

Hallituksen esitys n:o 197
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 17

21) Ehdotus laiksi Helsingin yliopistosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 134
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 19

22) Ehdotukset laeiksi säätiölain ja yhdistyslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi ..... „

Hallituksen esitykset n:ot 93 ja 217
Talousvaliokunnan mietintö n:o 30

23) Ehdotukset laeiksi kuluttajansuojalain 3 ja 4 luvun, varallisuusoikeudellisista oikeustoimista annetun lain 36 §:n, huoneenvuokralain 5 §:n ja maanvuokralain 4 §:n muuttamisesta 5418

Hallituksen esitys n:o 218
Talousvaliokunnan mietintö n:o 31

24) Ehdotus laiksi vakauslain muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 263
Talousvaliokunnan mietintö n:o 33

25) Ehdotus laiksi Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta 5419

Hallituksen esitys n:o 281
Talousvaliokunnan mietintö n:o 34

26) Ehdotukset laiksi eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi ..... „

Hallituksen esitys n:o 229
Talousvaliokunnan mietintö n:o 35

Ainoa käsittely:

27) Ehdotus Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 253
Talousvaliokunnan mietintö n:o 38

Ensimmäinen käsittely:

28) Ehdotus laiksi yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 200
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 15

29) Ehdotukset laeiksi työttömyysturvalain, työttömyyskassalain, työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain ja työmarkkinatuesta annetun lain muuttamisesta 5420

Hallituksen esitys n:o 267
Lakialoite n:o 50/1992 vp
Toivomusaloitteet n:ot 1582/1991 vp, 344/1992 vp ja 199/1993 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 33

30) Ehdotukset laeiksi työttömyysvakuutusmaksusta vuonna 1995, vuodelta 1995 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta ja työttömyyskassalain 25 ja 30 §:n väliaikaisesta muuttamisesta 5421

Hallituksen esitys n:o 268
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 34

Esitellään:

31) Hallituksen esitys n:o 296 Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä 5423

32) Hallituksen esitys n:o 298 nuorisotyölaiksi 5425

33) Hallituksen esitys n:o 299 laiksi aluevaihdosta valtion ja Oy Hackman Ab:n välillä 5426

34) Hallituksen esitys n:o 300 laeiksi kuluttajansuojalain 2 luvun ja markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta ..... „

35) Hallituksen esitys n:o 301 laiksi ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa ja laiksi rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta ..... „

36) Hallituksen esitys n:o 303 laiksi palkkaturvalain muuttamisesta ..... „

Pöydällepanoa varten esitellään:

37) Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 36 hallituksen esityksestä laiksi oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain muuttamisesta (HE 142) ..... „

38) Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 22 hallituksen esityksestä laiksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta (HE 8) „

39) Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 23 hallituksen esityksestä laiksi lastentarhanopettajaopistoista annetun lain kumoamisesta (HE 196) 5426

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi ensimmäinen varapuhemies Paakkinen sekä edustajat Alaranta, Anttila S-L., Donner, Hautala, Huuhtanen, Jansson, Kohijoki, Laine, Louekoski, Ojala A., Piha, Puhakka, Pykäläinen, Rehn E., Rinne, Saari, Saastamoinen, Stenius-Kaukonen, Suhonen ja Takala.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä virkatehtävien takia ed. Viinanen sekä yksityisasioiden takia edustajat E. Rehn ja Takala, tämän kuun 28 päivään virkatehtävien takia ed. Huuhtanen ja ensi joulukuun 5 päivään virkatehtävien takia ed. Donner.

Kirjalliset kysymykset

Puhemies: Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 649 ja 667. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Suomen edustajat Euroopan parlamentissa

Puhemies: Ilmoitetaan, että puhemiesneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa päättänyt nimetä Suomen edustajiksi Euroopan parlamenttiin eduskuntaryhmien ehdotusten mukaisesti jäljempänä mainitut edustajat. Nyt nimettyjen edustajien toimikausi alkaa tästä päivästä lukien ja jatkuu toistaiseksi, kuitenkin enintään siihen asti, kunnes Euroopan parlamenttiin Suomen edustajiksi valittavien valintaa koskevat säännökset ovat tulleet voimaan ja mainitut edustajat on näiden säännösten mukaisesti valittu.

Suomen edustajina Euroopan parlamentissa toimivat seuraavat edustajat:

Timo Järvilahti, Seppo Pelttari, Olli Rehn, Mirja Ryynänen, Paavo Väyrynen,

Ulpu Iivari, Riitta Myller, Saara-Maria Paakkinen, Mikko Rönnholm,

Riitta Jouppila, Ritva Laurila, Pirjo Rusanen, Kyösti Toivonen,

Marjatta Stenius-Kaukonen,

Elisabeth Rehn sekä

Heidi Hautala.

Ed. Kalliksen ym. välikysymys tasavallan presidentin asettaman työllisyystyöryhmän ehdotusten toteuttamisesta

Puhemies: Ulkopuolella päiväjärjestyksen tehdään päätös tasavallan presidentin asettaman työllisyystyöryhmän ehdotusten toteuttamista koskevasta ed. Kalliksen ym. välikysymyksestä n:o 7. Keskustelu asiasta julistettiin viime maanantaina pidetyssä täysistunnossa päättyneeksi.

Valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 2 momentin mukaisesti esitän nyt eduskunnan hyväksyttäväksi yksinkertaisen päiväjärjestykseen siirtymisen, jonka sanamuoto on seuraava: "Kuultuansa annetun selityksen eduskunta siirtyy päiväjärjestykseen." Kutsun tätä puhemiehen ehdotukseksi.

Vastoin puhemiehen ehdotusta on ed. Kallis ed. Hiltusen kannattamana ehdottanut, että asia lähetettäisiin erikseen asetettavaan tilapäiseen työllisyysvaliokuntaan. Kutsun tätä ed. Kalliksen valiokuntaanlähettämisehdotukseksi. Ehdotuksen sanamuoto on kokonaisuudessaan seuraava:

"Kuultuansa annetun selityksen

eduskunta päättää asettaa tilapäisen työllisyysvaliokunnan käsittelemään tasavallan presidentin työllisyystyöryhmän raporttia sekä siihen liittyviä esityksiä työllisyyden, yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja ympäristön kannalta kestävällä tavalla sekä

lähettää välikysymykseen annetun selityksen työllisyysvaliokuntaan, joka ehdottaa perustellun päiväjärjestykseen siirtymisen."

Vastoin puhemiehen ehdotusta on lisäksi tehty kolme ehdotusta perustelluksi päiväjärjestykseen siirtymiseksi.

Ed. Alho ed. Rinteen kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa:

"Eduskunta toteaa, että hallitus on toimikautenaan jatkuvasti laiminlyönyt velvollisuutensa

huolehtia kansalaisten työnsaantimahdollisuuksista ja vitkastellut tasavallan presidentin asettaman työryhmän esittämien työllistämistoimien valmistelussa eikä nauti eduskunnan luottamusta, ja

siirtyy päiväjärjestykseen."

Ed. Rimmi ed. Korhosen kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa:

"Kuultuaan valtioneuvoston vastauksen eduskunta toteaa valtioneuvoston pääministeri Ahon ja valtiovarainministeri Viinasen johdolla harjoittaneen laman alkaessa vientiä tukahduttavaa kovan markan politiikkaa siten syventäen lamaa ja viivyttäen vientiä ja kotimarkkinoita elvyttäviä toimenpiteitä. Viivyttely johti työttömyyden paisumiseen Suomen historian suurimmaksi ja valtion velkaantumisen kasvamiseen.

Eduskunta toteaa edelleen, että kerran korkeaksi noussutta työttömyyttä on äärimmäisen vaikea saada aikaisemmalle tasolle, minkä takia virheellisen talouspolitiikan seuraukset ovat pitkäaikaisia, ja että valtioneuvosto on ammattiyhdistystoimintaan kohdistamiensa hyökkäysten jälkeen kyvytön neuvottelemaan työmarkkinajärjestöjen kanssa niiden myötävaikutuksella työttömyyden parantamisesta.

Eduskunta katsoo näin ollen, että valtioneuvoston jäsenet eivät nauti eduskunnan luottamusta, ja

siirtyy päiväjärjestykseen."

Ed. Nikula ed. Ukkolan kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa:

"Kuultuaan hallituksen vastauksen välikysymykseen eduskunta toteaa, että hallitus ei ole huolehtinut riittävän laaja-alaisesta kansallisesta sitoutumisesta tasavallan presidentin työllisyysryhmän ehdotuksien toteuttamiseen työttömyyden ja velkarasituksen alentamiseksi ja lisäksi hallitus on laiminlyönyt sopeuttaa talouden kestävään kehitykseen, mikä edellyttää ympäristön ja energian kulutuksen säästämistä sekä ympäristöverouudistuksen toteuttamista,

eikä hallitus siten nauti eduskunnan luottamusta, ja

siirtyy päiväjärjestykseen."

Selonteko myönnetään oikeaksi.

P u h e m i e s : Työjärjestyksen 52 §:n 1 momentin mukaan on asian valiokuntaan lähettämistä koskevasta ehdotuksesta ensin tehtävä päätös. Jos tämä ehdotus hyväksytään, päiväjärjestykseen siirtymistä koskevat ehdotukset raukeavat. Jos ehdotus valiokuntaan lähettämisestä sen sijaan hylätään, tehdään sen jälkeen päätös päiväjärjestykseen siirtymistä koskevista ehdotuksista.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta.

Joka haluaa asian ratkaistavaksi sitä valiokuntaan lähettämättä, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on asian valiokuntaan lähettämistä tarkoittava ed. Kalliksen ehdotus hyväksytty.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 23 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 22. (Ään. 1)

Eduskunta on päättänyt ratkaista asian sitä valiokuntaan lähettämättä.

P u h e m i e s : Päiväjärjestykseen siirtymistä koskevista ehdotuksista äänestettäessä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Rimmin ehdotuksesta ed. Nikulan ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta ed. Alhon ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta ehdotuksesta puhemiehen ehdotusta vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Nikulan ja ed. Rimmin ehdotusten välillä.

Ed. Nikulan ehdotus "jaa", ed. Rimmin ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 97 jaa- ja 61 ei-ääntä, 18 tyhjää; poissa 23. (Ään. 2)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Nikulan ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Alhon ja ed. Nikulan ehdotusten välillä.

Ed. Alhon ehdotus "jaa", ed. Nikulan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 144 jaa- ja 17 ei-ääntä, 17 tyhjää; poissa 21. (Ään. 3)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Alhon ehdotuksen.

3) Äänestys ed. Alhon ehdotuksesta puhemiehen ehdotusta vastaan.

Puhemiehen ehdotus "jaa", ed. Alhon ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 76 ei-ääntä, 8 tyhjää; poissa 21. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt puhemiehen ehdotuksen.

Asia on loppuun käsitelty.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 222
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 63

Puhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 63. Viime tiistaina pidetyssä toisessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.
Yleiskeskustelussa on ed. Luukkainen ed. Apukan kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi hyväksyttäisiin vastalauseeseen sisältyvä lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy valtiovarainvaliokunnan mietinnön, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on ed. Luukkaisen ehdotus hyväksytty.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 82 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 22. (Ään. 5)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt valtiovarainvaliokunnan mietinnön.

Eduskunta ryhtyy lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

3 ja 4 § hyväksytään keskustelutta.

22 a §

Keskustelu:

Ed. Luukkainen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 22 a § poistetaan eli että oman käytön verovapaus poistetaan.

Ed. Backman: Arvoisa puhemies! Kannatan tehtyä ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Luukkainen ed. Backmanin kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Luukkaisen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 104 jaa- ja 71 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 23. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

25 a, 26, 29 ja 39 § hyväksytään keskustelutta.

53 §, jota ei ole mietinnössä.

Keskustelu:

Ed. Backman: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 53 § hyväksyttäisiin vastalauseen muodossa, joka tarkoittaa, että työpaikkaruokailu ei tule jatkossakaan verolle.

Ed. Apukka: Arvoisa puhemies! Kannatan lämpimästi ed. Backmanin ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Backman ed. Apukan kannattamana ehdottanut, että 53 § hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö, jossa ei ole 53 §:ää, "jaa"; ed. Backmanin ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 92 jaa- ja 82 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 24. (Ään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

54 §, jota ei ole mietinnössä.

Keskustelu:

Ed. B a c k m a n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 54 § saisi sen muodon kuin on vastalauseessa, mikä tarkoittaa sitä, että oppilaitosruokailu on yksiselitteisesti arvonlisäveron ulkopuolella.

Ed. L u u k k a i n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Backmanin tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Backman ed. Luukkaisen kannattamana ehdottanut, että 54 § hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö, jossa ei ole 54 §:ää, "jaa"; ed. Backmanin ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 91 jaa- ja 80 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 27. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

59 § hyväksytään keskustelutta.

85 §

Keskustelu:

Ed. L u u k k a i n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 85 § hyväksytään vastalauseen mukaisesti eli että tarjoilutoiminnan verokanta on 12 prosenttia.

Ed. A p u k k a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Luukkaisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Luukkainen ed. Apukan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Luukkaisen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 129 jaa- ja 44 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 25. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

112, 122, 130, 131, 173 ja 174 § hyväksytään keskustelutta.

222 §

Keskustelu:

Ed. L u u k k a i n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 222 § hyväksytään vastalauseen mukaisena, eli elintarvikkeille verokanta on 12 prosenttia heti alussa eikä siirtymäkautena 17.

Ed. A p u k k a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Luukkaisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Luukkainen ed. Apukan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Luukkaisen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 134 jaa- ja 39 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 25. (Ään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

227 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Ehdotukset laiksi teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 215
Lakialoite n:o 29/1993 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 21

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 21. Viime keskiviikon toisessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Yleiskeskustelussa on ed. Räty ed. Laineen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi hyväksyttäisiin II vastalauseeseen sisältyvä lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy sivistysvaliokunnan mietinnön, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on ed. Rädyn ehdotus hyväksytty.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 101 jaa- ja 71 ei-ääntä; poissa 27. (Ään. 11)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt sivistysvaliokunnan mietinnön.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 6 a § ja 2 luvun otsikko, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Eduskunta yhtyy sivistysvaliokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotukset laeiksi työttömyysturvaetuuksien poikkeuksellisesta tarkistamisesta sekä työttömyysturvalain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 178
Lakialoitteet n:ot 105/1991 vp ja 68
Toivomusaloitteet n:ot 1554 ja 1591/1991 vp sekä 164
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 31

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 31. Viime tiistain toisessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Yleiskeskustelussa on ed. Mäkipää ed. Vistbackan kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi hyväksyttäisiin lakialoitteeseen n:o 68 sisältyvä lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on ed. Mäkipään ehdotus hyväksytty.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 23 ei-ääntä, 6 tyhjää; poissa 28. (Ään. 12)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön.

Eduskunta ryhtyy hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

1 §

Keskustelu:

Ed. J u r v a : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että lakiehdotuksen 1 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana: "Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 25 §:ssä säädetään lain markkamäärien tarkistamisesta palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa, lain 22 §:ssä mainitun peruspäivärahan täyden määrän 108 markan sijasta sovelletaan 160 markkaa."

Ed. M ä k i p ä ä : Arvoisa puhemies! Kannatan erittäin lämpimästi työttömän vähimmäisturvaa puolustavaa ed. Jurvan ehdotusta ja toivon, että nyt tehdään tekoja, ei puheita.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Jurva ed. Mäkipään kannattamana ehdottanut, että pykälä saisi hänen edellä esittämänsä sanamuodon.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Jurvan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 95 jaa- ja 27 ei-ääntä, 51 tyhjää; poissa 26. (Ään. 13)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

2—4 §, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta yhtyy sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Ehdotukset alkoholilaiksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 119
Lakialoitteet n:ot 104/1991 vp ja 77
Toivomusaloitteet n:ot 1020, 1044, 1117, 1130, 1132, 1141, 1157, 1205, 1206 ja 1306/1991 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 32

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 32. Viime keskiviikon toisessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Yleiskeskustelussa on ed. Jääskeläinen ed. Seivästön kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi ensimmäisen lakiehdotuksen osalta hyväksyttäisiin VII vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. Laine on ed. Polvisen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi ensimmäisen lakiehdotuksen osalta hyväksyttäisiin IV vastalauseeseen sisältyvä lakiehdotus.

Ed. Muttilainen on ed. Raskin kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi ensimmäisen lakiehdotuksen osalta hyväksyttäisiin III vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjaa koskevissa äänestyksissä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Jääskeläisen ehdotuksesta ed. Laineen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta ed. Muttilaisen ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys Laineen ja ed. Jääskeläisen ehdotusten välillä.

Ed. Laineen ehdotus "jaa", ed. Jääskeläisen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 20 ei-ääntä, 24 tyhjää; poissa 27. (Ään. 14)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Laineen ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Muttilaisen ja ed. Laineen ehdotusten välillä.

Ed. Muttilaisen ehdotus "jaa", ed. Laineen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 37 ei-ääntä, 10 tyhjää; poissa 28. (Ään. 15)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Muttilaisen ehdotuksen.

3) Äänestys ed. Muttilaisen ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on ed. Muttilaisen ehdotus hyväksytty.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 99 jaa- ja 71 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 28. (Ään. 16)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön.

Eduskunta ryhtyy ensimmäisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

1—3 §, 1 luvun otsikko, 4—7 §, 2 luvun otsikko, 8—11 §, 3 luvun otsikko ja 12 § hyväksytään keskustelutta.

13 §

Keskustelu:

Ed. Hiltunen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin VII vastalauseen eli hallituksen esityksen mukaisena. Tämä merkitsee sitä, että Alkolla säilyy vähittäismyynti olutta lukuun ottamatta.

Ed. Moilanen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Hiltusen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Hiltunen ed. Moilasen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin hallituksen esityksen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Hiltusen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 19 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 17)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14 §

Puhemies: Pykälä käsitellään momenteittain.

14 §:n 1 momentti

Keskustelu:

Ed. Kemppainen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että tämä ja jokainen muukin 14 §:n momentti hyväksytään hallituksen esittämässä muodossa, mikä tarkoittaa sitä, että Suomen alkoholipolitiikan oleellisin osa eli Eta- ja EU-sopimuksen tulos, vähittäismyyntimonopoli, säilyy.

Ed. Kuittinen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kemppaisen ehdotusta.

Ed. Hiltunen: Arvoisa puhemies! Kannatan myös ed. Kemppaisen ehdotusta.

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1 momentti saa sen sisällön kuin sillä on IV vastalauseessa, mikä merkitsee sitä, että maitokaupoissa voidaan keskioluen lisäksi myydä myös siideriä. Mutta vasemmistoliiton lähtökohta on tässä se, että lääninhallituksille ei hajoteta lupakäytäntöä, vaan se keskitetään Tuotevalvontakeskukselle siten kuin mm. hotelli- ja ravintolaneuvosto on edellyttänyt, jotta käytäntö ei tulisi kirjavaksi maassa.

Ed. P. Leppänen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Kemppainen ed. Kuittisen kannattamana ehdottanut, että 1 momentti hyväksyttäisiin hallituksen esityksen mukaisena.
Ed. O. Ojala on ed. P. Leppäsen kannattamana ehdottanut, että 1 momentti hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Puhemies: Ehdotukset ovat vastakkaisia, joten äänestyksissä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. O. Ojalan ja ed. Kemppaisen ehdotusten välillä.

Ed. O. Ojalan ehdotus "jaa", ed. Kemppaisen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 85 jaa- ja 67 ei-ääntä, 18 tyhjää; poissa 29. (Ään. 18)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. O. Ojalan ehdotuksen.

2) Äänestys ed. O. Ojalan ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 115 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 19)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14 §:n 2 momentti

Keskustelu:

Ed. Kemppainen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentti hyväksytään II vastalauseen eli hallituksen esityksen mukaisena.

Ed. Kuittinen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kemppaisen ehdotusta.

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Ehdotan IV vastalauseen mukaisesti, että 2 momentti poistetaan.

Ed. P. Leppänen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Kemppainen ed. Kuittisen kannattamana ehdottanut, että 2 momentti hyväksyttäisiin hallituksen esityksen mukaisena.
Ed. O. Ojala on ed. P. Leppäsen kannattamana ehdottanut, että 2 momentti poistetaan.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Puhemies: Ensin äänestetään momentin sisältöä koskevasta ed. Kemppaisen ehdotuksesta ja sitten momentin poistamista tarkoittavasta ed. O. Ojalan ehdotuksesta.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. Kemppaisen ehdotuksesta.

Mietintö "jaa", ed. Kemppaisen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 103 jaa- ja 65 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 20)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt mietinnön.

2) Äänestys ed. O. Ojalan ehdotuksesta.

Mietintö "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 33 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 21)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14 §:n 3 momentti

Keskustelu:

Ed. Kemppainen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentti hyväksyttäisiin II vastalauseen eli hallituksen esityksen 2 momentin mukaisena.

Ed. Kuittinen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kemppaisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Kemppainen ed. Kuittisen kannattamana ehdottanut, että 3 momentti hyväksyttäisiin hallituksen esityksen 2 momentin mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Kemppaisen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 105 jaa- ja 59 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 22)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14 §:n 4 momentti

Keskustelu:

Ed. Kemppainen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentti hyväksytään II vastalauseen eli hallituksen esityksen 3 momentin mukaisena.

Ed. Kuittinen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kemppaisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Kemppainen ed. Kuittisen kannattamana ehdottanut, että 4 momentti hyväksyttäisiin hallituksen esityksen 3 momentin mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Kemppaisen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 49 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 35. (Ään. 23)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14 §:n 5 momentti, jota ei ole mietinnössä.

Keskustelu:

Ed. M u t t i l a i n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan III ja IV vastalauseen mukaisesti, että 14 §:ään lisätään uusi 5 momentti, joka kuuluu näin: "Vähittäismyyntioikeus annetaan huoneistoon tai muuhun paikkaan, jossa ammattimaisesti pidetään yleisölle kaupan elintarvikkeita, ei kuitenkaan kioskiin tai siihen verrattavaan myyntipaikkaan."

Ed. R a s k : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Muttilaisen ehdotusta.

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Kannatan myös ed. Muttilaisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Muttilainen ed. Raskin kannattamana ehdottanut, että pykälään lisättäisiin 5 momentti III vastalauseen mukaisesti.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Muttilaisen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 99 jaa- ja 72 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 24)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

15—18 § hyväksytään keskustelutta.

19 §

Keskustelu:

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena, jolloin 1 momentti kuuluisi: "Alkoholijuomien vähimmäishinnoista, vähittäismyyntiajoista, vähittäismyynnissä hyväksyttävistä maksutavoista ja vähittäismyyntihenkilökunnan ikärajoista säädetään asetuksella."

Ed. P. L e p p ä n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. O. Ojala ed. P. Leppäsen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 100 jaa- ja 59 ei-ääntä, 8 tyhjää; poissa 32. (Ään. 25)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

12 §:n edellä oleva alaotsikko ja 20 § hyväksytään keskustelutta.

21 §

P u h e m i e s : Pykälä käsitellään momenteittain.

21 §:n 1 momentti

Keskustelu:

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1 momentti kuuluu seuraavasti: "Alkoholijuomien anniskelua saa harjoittaa se, jolle on myönnetty anniskelulupa. Anniskeluluvan myöntää tuotevalvontakeskus. Tarkempia anniskelulupaan liittyviä määräyksiä annetaan asetuksella."

Ed. M u t t i l a i n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta 1 momentin osalta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. O. Ojala ed. Muttilaisen kannattamana ehdottanut, että 1

momentti hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 84 jaa- ja 84 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 26)

P u h e m i e s : Kun koneäänestyksessä äänet ovat menneet tasan, on toimitettava lippuäänestys.
Avustajiksi äänestystoimitukseen kutsun edustajat Heikkinen, Urpilainen, Louvo ja Tennilä.

Lippuäänestys toimitetaan.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 82 jaa- ja 86 ei-ääntä. Lisäksi on jätetty 2 äänestyslippua, joissa on vain äänestäjän nimi, minkä vuoksi nämä äänestysliput on hylätty. (Lippuäänestys)

Eduskunta on hyväksynyt ed. O. Ojalan ehdotuksen.

Puheenvuoron saatuaan lausuu

Ympäristöministeri P i e t i k ä i n e n : Arvoisa puhemies! Pyydän, että pöytäkirjaan merkitään, että tarkoitukseni oli äänestää "jaa" äänestyslapullani, joka on valkoinen väriltään. Mihinkään lapuistani ei ole tekstejä painettu toiselle puolelle, joten sen vuoksi "jaa" ei ole ollut kirjoitettuna mutta on ihan selkeästi ilmaistu tahto.

P u h e m i e s : Merkitään pöytäkirjaan.

21 §:n 2 momentti hyväksytään keskustelutta.

21 §:n 3 momentti

Keskustelu:

Ed. M u t t i l a i n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 3 momentti saa sen muodon, joka on III vastalauseessa.

Ed. O. O j a l a : Rouva puhemies! Kannatan ed. Muttilaisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Muttilainen ed. O. Ojalan kannattamana ehdottanut, että 3 momentti hyväksyttäisiin III vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Muttilaisen ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 95 jaa- ja 59 ei-ääntä; poissa 45. (Ään. 27)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

21 §:n 4 momentti ja 22—25 § hyväksytään keskustelutta.

26 §

Keskustelu:

Ed. O. O j a l a : Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että 26 § kuuluisi seuraavasti: "Anniskeluajoista, vähimmäishinnoista, anniskelumääristä, maksutavoista ja laskunantovelvollisuudesta anniskelussa, anniskeluhenkilökunnan ikärajoista sekä alkoholijuomavaraston luovuttamisesta liikkeen toiminnan loppuessa tai sen siirtyessä toiselle omistajalle säädetään asetuksella."

Ed. R i m m i : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. O. Ojala ed. Rimmin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 31 ei-ääntä; poissa 44. (Ään. 28)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

20 §:n edellä oleva alaotsikko, 27 ja 28 §, 27 §:n edellä oleva alaotsikko, 29—31 §, 29 §:n edellä oleva alaotsikko sekä 32 § ja sen edellä oleva alaotsikko ja 4 luvun otsikko hyväksytään keskustelutta.

33 §

Keskustelu:

Ed. Kemppainen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälän 1 momentti ja 2 momentin johdanto kuuluisivat seuraavasti:

"Väkevän alkoholijuoman ja yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholijuoman mainonta ja muu myynninedistämistoiminta on kielletty.

Käymisteitse valmistettujen, enintään 4,7 ja vähintään 1,2 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien mainonta, epäsuora mainonta ja kuluttajiin kohdistuva muu myynninedistämistoiminta sekä niiden liittäminen muiden tuotteiden ja palvelujen mainontaan ja myynninedistämistoimintaan on kielletty, jos:"

Se tarkoittaa, että yli 4,7-prosenttisen alkoholijuoman mainostaminen on kielletty, myös laimennosten.

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 33 § hyväksyttäisiin hallituksen esityksen eli IV vastalauseen mukaisena.

Ed. Kuittinen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kemppaisen ehdotusta.

Ed. Rimmi: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Ed. Ala-Harja: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 33 §:n 1 momentti ja 2 momentin johdanto kuuluisivat seuraavasti:

"Väkevän alkoholijuoman ja vähintään 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän miedon alkoholijuoman mainonta, epäsuora mainonta ja muu myynninedistämistoiminta on kielletty.

Alle 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän miedon alkoholijuoman ja vähintään 1,2 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän juoman mainonta, epäsuora mainonta ja kuluttajiin kohdistuva muu myynninedistämistoiminta sekä sen liittäminen muun tuotteen tai palvelun mainontaan ja myynninedistämistoimintaan on kielletty, jos:"

Ehdotuksen mukaan mainostaminen on kielletty yli 13 tilavuusprosenttia sisältävien alkoholijuomien osalta. Valiokunnan mietinnössä tämä prosentti on 22.

Ed. Taina: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Ala-Harjan ehdotusta.

Ed. Hiltunen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 33 § saa sen sanamuodon, joka on esitetty VII vastalauseessa ja on sama kuin hallituksen esityksessä.

Ed. Moilanen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Hiltusen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Kemppainen ed. Kuittisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin hänen edellä esittämänsä ehdotuksen mukaisena.

Ed. O. Ojala on ed. Rimmin kannattamana ehdottanut, samoin kuin ed. Hiltunen ed. Moilasen kannattamana, että pykälä hyväksyttäisiin hallituksen esityksen mukaisena.

Ed. Ala-Harja on ed. Tainan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin hänen edellä esittämänsä ehdotuksen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Puhemies: Ehdotukset ovat vastakkaisia, joten äänestyksissä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. O. Ojalan ehdotuksesta ed. Ala-Harjan ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta ed. Kemppaisen ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. Ala-Harjan ja ed. O. Ojalan ehdotusten välillä.

Ed. Ala-Harjan ehdotus "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 107 jaa- ja 45 ei-ääntä, 6 tyhjää; poissa 41. (Ään. 29)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Ala-Harjan ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Kemppaisen ja ed. Ala-Harjan ehdotusten välillä.

Ed. Kemppaisen ehdotus "jaa", ed. Ala-Harjan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 61 jaa- ja 94 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 42. (Ään. 30)

Eduskunta on tässäkin äänestyksessä hyväksynyt ed. Ala-Harjan ehdotuksen.

3) Äänestys ed. Ala-Harjan ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ed. Ala-Harjan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 81 jaa- ja 73 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 42. (Ään. 31)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

5 luvun otsikko sekä 34 ja 35 § ja 6 luvun otsikko hyväksytään keskustelutta.

36 §

P u h e m i e s : Pykälä käsitellään momenteittain.

36 §:n 1 momentti

Keskustelu:

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1 momentin 2 kohta kuuluu seuraavasti: "Alkoholiyhtiön tehtävänä on:
2) harjoittaa alkoholitutkimusta sekä alkoholin käytöstä aiheutuvia haittoja koskevaa tiedotusta, valistusta ja muuta alkoholia koskevaa terveyskasvatusta sekä seurata alkoholiolojen kehitystä;"

Ed. R i m m i : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. O. Ojala ed. Rimmin kannattamana ehdottanut, että 1 momentti hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 19 ei-ääntä; poissa 48. (Ään. 32)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

36 §:n 2 momentti hyväksytään keskustelutta.

36 §:n 3 momentti

Keskustelu:

Ed. U. A n t t i l a : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 3 momentti hyväksyttäisiin VI vastalauseen mukaisena eli alkoholiveron tuotosta 1 prosentti ohjattaisiin alkoholitutkimukseen ja alkoholiasioihin liittyvään terveyskasvatukseen ja -valistukseen.

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 3 momentti kuuluu seuraavasti: "Alkoholiyhtiölle 1 momentin 2 kohdassa määrättyjen tehtävien hoitamista varten on valtion talousarvioon vuosittain otettava määräraha."

Ed. R i m m i : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. O. Ojalan ehdotusta.

Ed. M u t t i l a i n e n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. U. Anttilan ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. U. Anttila ed. Muttilaisen kannattamana ehdottanut, että 3 momentti hyväksyttäisiin VI vastalauseen mukaisena.
Ed. O. Ojala on ed. Rimmin kannattamana ehdottanut, että 3 momentti hyväksyttäisiin IV vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

P u h e m i e s : Ensin äänestetään ed. U. Anttilan ja ed. O. Ojalan ehdotusten välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. U. Anttilan ja ed. O. Ojalan ehdotusten välillä.

Ed. U. Anttilan ehdotus "jaa", ed. O. Ojalan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 23 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 51. (Ään. 33)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. U. Anttilan ehdotuksen.

2) Äänestys ed. U. Anttilan ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ed. U. Anttilan ehdotus "ei".

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 77 jaa- ja 69 ei-ääntä; poissa 53. (Ään. 34)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

37—39 §, 7 luvun otsikko, 40—50 §, 8 luvun otsikko, 51—53 §, 9 luvun otsikko, 54—62 §, 10 luvun otsikko, 63 ja 64 §, 11 luvun otsikko, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta hallituksen esitykseen sisältyvien
toisen lakiehdotuksen 85, 91, 91 a, 93 ja 95 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,
kolmannen lakiehdotuksen 1—3 §, johtolause ja nimike,
neljännen lakiehdotuksen 1—6 §, johtolause ja nimike,
viidennen lakiehdotuksen 5, 20—23, 43, 45, 55 ja 57 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,
kuudennen lakiehdotuksen 17—21 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä
seitsemännen lakiehdotuksen 1, 6 f ja 7 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike
sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä ehdotettujen
kahdeksannen lakiehdotuksen 14 ja 17—21 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä
yhdeksännen lakiehdotuksen 1, 6 f ja 7 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Eduskunta yhtyy sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä.

P u h e m i e s : Koska sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöä ei ole muuttamattomana hyväksytty, asia lähetetään suureen valiokuntaan.

Puheenvuoron saatuaan lausuu

Ed. M ä k i - H a k o l a : Rouva puhemies! Ilmoitan, että suuren valiokunnan kokous pidetään ensi keskiviikkona 30 päivänä marraskuuta kello 13.

---

5) Ehdotus laiksi haastemieslain 6 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 232
Lakivaliokunnan mietintö n:o 14

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

6) Ehdotus laiksi tapaturma- ja liikennevakuutuslaitoksilta vuodelta 1995 perittävästä maksusta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 179
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 60

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

7) Ehdotus laiksi veronkantolain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 235
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 64

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

8) Ehdotus laiksi ennakkoperinnän korotuksesta verotulojen tilityksissä

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 236
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 65

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

9) Ehdotukset laiksi keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä laiksi keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 254
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 66

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

10) Ehdotus laiksi asuintalovarauksesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 223
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

11) Ehdotukset laeiksi tuloverolain ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 256
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

12) Ehdotus laiksi leimaverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 277
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 6

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

13) Ehdotus laiksi yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 15 a §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 255
Hallintovaliokunnan mietintö n:o 13

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

14) Ehdotus laiksi toimenpiteistä Suomen merenkulun turvaamiseksi annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 261
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 13

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

15) Ehdotus laiksi elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 280
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 14

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

16) Ehdotukset kolttalaiksi sekä laiksi leimaverolain 30 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 243
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 35

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

17) Ehdotus laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 97
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 14

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 18)—20) asiasta.

Keskustelu:

Ed. A s t a l a : Arvoisa rouva puhemies! Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja aiotaan nyt käyttää budjettisidonnaisiin kulttuurimenoihin. Näin tehdään jo kolmannen kerran peräkkäin. Näyttää tästä menettelystä tulevan varsin pysyvä. Pysyvä siitä ainakin tulee, mikäli

valtiovarainministeri Viinasen leikkauslista toteutuu. Hänhän esittää vuoteen 1999 mennessä 16 miljardin markan säästöjä. Taustaoletuksena on, että kaikki jo tehdyt säästöpäätökset, myös määräaikaiset, jatkuvat, ja veikkausvoitto- ja Raha-automaattiyhdistyksen varoja leikataan lisää 300 miljoonaa markkaa. Siis leikkauksia on tulossa tähän perusasiaan, jota me nyt käsittelemme.

Taiteilijajärjestöt, mm. Taiteilijajärjestöjen Keskusliitto-Forum Artis, ovat eri yhteyksissä tuoneet esiin syvän paheksumisensa ja huolensa siitä, että veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja on enenevässä määrin käytetty valtion talousarvioon kuuluvien lakisääteisten menoerien kattamiseen. On jouduttu tilanteeseen, jossa valtiovalta on budjettiteknisin toimenpitein muuttamassa maan taidepolitiikan peruslinjaa kaventamalla taiteen kehittymisedellytyksille oleellisen merkittävää harkinnanvaraisen tuen ja avustusten myöntämismahdollisuutta. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarathan on tarkoitettu lain mukaan käytettäväksi tieteen, taiteen, urheilun ja nuorisotyön toiminta- ja kehittymisedellytysten turvaamiseen. Veikkausvoittovaroista varataan jopa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisiin kirjastojen valtionosuuksiin 70,9 miljoonaa markkaa hallituksen esityksen 197 mukaan.

Forum Artis on sivistysvaliokunnassa antamassaan lausunnossa vastustanut veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen käytön lainmukaisiin valtionosuuksiin ja avustuksiin vuonna 95 mahdollistavaa lainmuutosta. Keskusliitto on sitä mieltä, että veikkausvoittovarojen jaossa pitäisi palata alkuperäisen tarkoituksen mukaiseen käytäntöön. Taiteen keskustoimikunta korostaa myös, että lakisääteiset menot tulee rahoittaa varsinaisilta budjettimomenteilta.

Miten taiteen tukeminen sitten on kehittynyt? Valtion taiteen tukemisen määrärahoista huomattavin osa on jo pitkään koostunut veikkausvoittovaroista. Vuosina 91—93 voittovarat muodostivat keskimäärin 72 prosenttia taiteen tukemisen määrärahasta. Kuluvana vuonna osuus kohosi 90 prosenttiin, ja ensi vuoden talousarvioesityksessä veikkausvoittovarojen osuus taiteen tukemisen määrärahasta on peräti 97,5 prosenttia. Samanaikaisesti mainitun kehityksen kanssa on veikkausvoittovarojen käytön painopiste viime vuosina siirtynyt merkittävällä tavalla lakisääteisiin menoihin.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisiin valtionosuuksiin museoille, teattereille, orkestereille sekä kuntien kulttuuritoimintaan käytetään tänä vuonna veikkausvoittovaroista 311 miljoonaa markkaa, ja nyt myös siis kirjastojen lakisääteisiä menoja esitetään rahoitettavaksi veikkausvoittovaroista yli 70 miljoonalla markalla. Tällöin jää varsinaisesti harkinnanvaraisiin taiteen edistämistarkoituksiin käytettäväksi suhteellisesti yhä pienempi osa. Taidetoimikuntakohtaiset taiteen edistämisvarat vähenevät kuluvasta vuodesta lähes 7 miljoonalla markalla. Luvut ovat varsin huolestuttavia.

Kulttuuripoliittisesti olisi kuitenkin tärkeää turvata riittävässä määrin myös harkinnanvaraisen rahoituksen mahdollistamat taiteenalat sekä monitaiteellinen ja kokeileva taidetoiminta. Harkinnanvaraisen tuen supistumisen myötä ovat uhattuina myös näistä varoista rahoitettavat lastenkulttuurin edistäminen, kulttuuritapahtumat, alueellinen taiteen edistäminen sekä taiteen järjestötoiminta. Lisäksi on veikkausvoittovaroin rahoitettavaksi siirretty muilta momenteilta uusia avustuskohteita mm. seuraavia: selkokielisen kirjallisuuden tukemiseen, Esittävän säveltaiteen edistämiskeskuksen toimintaan, Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskuksen toimintaan sekä Visuaalisten taiteiden työskentelykeskus Yhdysvalloissa -säätiön toimintaan. Näin myöskin nämä kohteet joutuvat kamppailemaan jo muutoinkin niukoista harkinnanvaraisista taiteenedistämismäärärahoista.

Suomen nuorisoyhteistyön Allianssi ry vastustaa myöskin hallituksen esityksiä n:ot 97, 99 ja 197. Julkisen talouden juustohöylä on leikannut kenties syvimmin nuorisotyön kohdalla. Nuorisotyön osuus on pienentynyt noin kolmanneksella veikkauksen tuoton jakautumisessa viimeisten neljän vuoden aikana. Kuntien kohdalla ovat leikkaukset keskimäärin vieläkin suurempia. Kunnathan ovat leikanneet eniten nuorisotyöstään. Nuorisotyö on kuitenkin yhteiskunnalle myöskin taloudellisesti kannattavaa, koska se pohjautuu pääasiassa vapaaehtoistyöhön. Se rahoittaa toiminnastaan 2/3 omatoimisesti ja se työllistää hyvin monia elinkeinonharjoittajia.

Suomen Liikunta ja Urheilu ry puheenjohtajansa Martin Saarikankaan suulla on myöskin valiokunnassa vastustanut, siis ei ole hyväksynyt, aiemmin varsinaisista budjettivaroista rahoitettujen kuntien kulttuurimenojen sekä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavien apurahojen ja avustusten rahoittamista veikkausvoittovaroista

vuonna 95. He ovat siis vastustaneet näitä lakiesityksiä. Heidänkin mielestään kyseisten menoerien rahoitus on siirrettävä takaisin budjettivaroihin, jotta Veikkauksen tuotonjaossa voidaan palata veikkausasetuksessa aikanaan määriteltyihin eri edunsaajien osuuksiin.

Liikunnan osuus Veikkauksen tuotosta on hallituksen vuoden 95 talousarvioesityksessä enää 24,2 prosenttia, kun se veikkausasetuksessa on määritelty 36,6 prosentiksi. EU-jäsenyyden myötä Suomen on käytettävä Veikkauksen tuotto kokonaisuudessaan yleishyödyllisiin tarkoituksiin, mikäli kansallinen veikkaustoiminta halutaan suojata ulkomaiselta kilpailulta. Mikäli Oy Veikkaus Ab menettäisi yksinoikeutensa veikkauspelien järjestämiseen Suomessa, olisi asia erittäin ongelmallinen valtiontaloudella ja suorastaan kohtalokas kaikille Veikkauksen edunsaajille, myöskin liikunnalle ja sen laajalle kansalaistoiminnalle kuten kaikille muillekin sektoreille.

Näillä esittämilläni perusteilla totean, että vasemmistoliiton eduskuntaryhmä on hylkäämässä hallituksen esitykset n:ot 97, 98, 99 ja 197. Tässä tarkoituksessa ehdotan nyt käsittelyssä olevan lakiehdotuksen hylkäämistä.

Puhetta on ryhtynyt johtamaan toinen varapuhemies Pelttari.

Ed. Tykkyläinen: Arvoisa puhemies! Käytin ensimmäisen käsittelyn yhteydessä puheenvuoron liittyen kaikkiin näihin hallituksen säästöehdotuksiin eli veikkaus- ja raha-arpajaistuoton siirtämiseen tukemaan mm. tosiaankin näitä taiteilijaprofessorien virkoja.

Samoin myöskin toteaisin, että yhdyn ed. Astalan kaikkiin mielipiteisiin ja kannanottoihin, että tällaisista säästötoimista ei saa tulla jatkuvia, ja kannatan hänen tekemäänsä ehdotusta lain n:o 97 kohdalta, että se hylättäisiin, eli tämä on tältä osin kannatuspuheenvuro.

Otan käsittelyyn esityksen n:o 98, joka käsittelee lakia taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Myöskin tässä on vastalause, jossa todetaan, että jälleen veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen siirtoa kulttuurin lakisääteisten menojen katteeksi me emme voi hyväksyä. Näin ollen hallituksen ja eduskunnan tulisikin siirtyä normaaliin käytäntöön, kuten sivistysvaliokunta ja koko eduskunta täysistunnoissaan ovat aikaisemmin edellyttäneet.

Arvoisa puhemies! Teen ehdotuksen, että esitys n:o 98 hylättäisiin näillä perusteilla.

Samoin, kun saan keskustella näistä kaikista lakiehdotuksista, niin lakiesitys n:o 99, joka koskee eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain väliaikaista muuttamista ...

Toinen varapuhemies (koputtaa): Ed. Tykkyläinen, huomautan, että ehdotukset pitää tehdä kunkin asian kohdalla erikseen.

Puhuja: Minulle sanottiin, että näistä kaikista saa puhua, mutta tottelen puhemiehen kehotusta, joten totean, että tulen tekemään kunkin lain kohdalla hylkäysehdotuksen ja olen jo nyt kannattanut ed. Astalan ehdotusta.

Siirryn kuitenkin keskusteluun, jota saan vielä käydä, eli kirjastojen apurahojen kohtaan. Hallitus on tyytynyt edellisten vuosien epänormaaliin käytäntöön jälleen ja haluaa laajentaa vielä näitä säästötoimenpiteitä kirjastomenoihinkin. Kirjastolain väliaikaisella muutoksella siirretään veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista määrärahaa kirjastojen valtionosuusmenoihin. Tämä esitys on todella huolestuttava. Kirjastomenoja ei pitäisi edes yhtenä vuonna jättää voittovararahoitukseen.

Vuonna 1992 kirjastolain muutoksen yhteydessä eduskunta päätti, että kirjaston omien kokoelmien käyttö kirjastossa ja niiden lainaus on maksutonta. Kirjastot ovat peruspalvelua kansalaisille, eikä niitä saisi antaa tilapäiseen rahoitukseen. Kunnalliset kirjastot ovat tulleet yhä tärkeämmäksi myös kouluille. Kuntien kirjasto- ja tietopalvelu on keskitetty kunnallisiin kirjastoihin eikä ole lähdetty koulujen ja oppilaitosten kirjastojen perustamisen tielle.

Arvoisa puhemies! Tulen tekemään jokaisen lakiehdotuksen kohdalla, jotka ovat nyt käsittelyssä, hylkäysehdotuksen.

Ed. Björkenheim: Arvoisa puhemies! Riippumatta siitä, kuka on valtiovarainministeri, tiedämme, että 16 miljardia vähintään on leikattava.

Olin tänään kuulemassa ylijohtaja Sixten Korkmanin esityksen eräässä toisessa paikassa valtiontalouden ennusteista, ja on aivan selvää, että 16 miljardin säästöt on pakko toteuttaa, koska muuten meillä on kahden vuoden kuluttua

tässä maassa täydellinen romahdus. Minä uskon, että sen me haluamme kaikki välttää.

Tieteen, taiteen ja nuorisotyön turvaamiseksi on tässä tilanteessa hyvä, että veikkaus- ja raha-automaattitoiminnan kautta on mahdollista rahoittaa edes osa siitä, mihin ennen on ollut mahdollista käyttää budjettivaroja. Olen kyllä samaa mieltä ed. Tykkyläisen ja ed. Astalan kanssa siitä, että tämä on hyvin valitettava tilanne, ja toivon myös, että näin ei kovin monta vuotta eteenpäin tarvitse jatkaa. Mutta tekemällä tällä kertaa ministeri Viinasen esittämiä leikkauksia pääsemme lähemmäksi sitä ajankohtaa, jolloin normaali valtiontalouden rahoitus kulttuuritoimintaan on mahdollista.

Ed. Virrankoski: Arvoisa puhemies! Kuten ed. Björkenheim totesi, meillä on säästötarvetta vielä tulevaisuudessakin: Näiden säästöjen lisäksi on vielä löydettävä arviolta 16—20 miljardia lisäsäästöjä. Sen vuoksi kehottaisin kyllä suureen varovaisuuteen näitä säästöjä vastustettaessa, koska ilmeisesti ensi syksynä joudutaan tekemään saman tyyppisiä ratkaisuja kuin nytkin.

Jos veikkausvoittovarojen käytöstä muuhun kuin alkuperäisessä asetuksessa mainittuihin tarkoituksiin luovuttaisiin, se merkitsisi sitä, että tieteen, taiteen ja urheilun määrärahat nousisivat veikkausvoittovaroina yli 10 prosenttia, mikä tuntuisi aivan mahdottomalta tämänhetkisessä valtiontaloudellisessa tilanteessa.

Ed. Astala: Arvoisa puhemies! Oli tietenkin lohduttavaa se, että ed. Björkenheimkin oli huolestunut tilanteesta, mutta totuus taitaa olla sellainen, että tässä ollaan säästämässä lähes hengiltä nimenomaan juuri nämä sektorit, joita veikkausvoittovaroilla on aikaisemmin rahoitettu. Nimittäin todella nykyinen valtiovarainministeri Iiro Viinanen esittää vuoteen 1999 mennessä 16 miljardia markkaa säästöjä, ja hänen listassaan on 13) kohtana se, että veikkausvoittoja Raha-automaattiyhdistyksen varoja leikataan lisää 300 miljoonaa markkaa. Taustaoletuksena on se, että kaikki jo tehdyt säästöpäätökset, myös määräaikaiset, jatkuvat, eli nämä rahoituslähteet ja -kohteet taidetaan säästää hengiltä kuoliaiksi. Siltä ainakin tuntuu!

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

18) Ehdotus laiksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 98
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 15

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelu:

Ed. Tykkyläinen: Arvoisa puhemies! Valiokunnan mietinnön vastalauseeseen viitaten ehdotan, että lakiehdotus hylättäisiin.

Ed. Astala: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Tykkyläisen tekemää ehdotusta niillä perusteilla, jotka tänään puheenvuorossani esitin.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

19) Ehdotus laiksi eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 99
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 16

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelu:

Ed. Tykkyläinen: Arvoisa puhemies! Viitaten käyttämääni puheenvuoroon ja valiokunnan mietinnön vastalauseeseen ehdotan, että lakiehdotus hylättäisiin.

Ed. Astala: Herra puhemies! Kannatan ed. Tykkyläisen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

20) Ehdotus laiksi kirjastolain väliaikaisesta muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 197
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 17

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelu:

Ed. Tykkyläinen: Arvoisa puhemies! Ehdotan valiokunnan mietinnön vastalauseen mukaisesti, että lakiehdotus hylättäisiin.

Ed. Astala: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Tykkyläisen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

21) Ehdotus laiksi Helsingin yliopistosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 134
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 19

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

22) Ehdotukset laeiksi säätiölain ja yhdistyslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Kolmas käsittely
Hallituksen esitykset n:ot 93 ja 217
Talousvaliokunnan mietintö n:o 30

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

23) Ehdotukset laeiksi kuluttajansuojalain 3 ja 4 luvun, varallisuusoikeudellisista oikeustoimista annetun lain 36 §:n, huoneenvuokralain 5 §:n ja maanvuokralain 4 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 218
Talousvaliokunnan mietintö n:o 31

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

24) Ehdotus laiksi vakauslain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 263
Talousvaliokunnan mietintö n:o 33

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

25) Ehdotus laiksi Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 281
Talousvaliokunnan mietintö n:o 34

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

26) Ehdotukset laiksi eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 229
Talousvaliokunnan mietintö n:o 35

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

27) Ehdotus Eläkekassa Tuen Osuuskunta Ekayhtymälle antaman lainan valtion takauksesta

Ainoa käsittely
Hallituksen esitys n:o 253
Talousvaliokunnan mietintö n:o 38

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 38.

Keskustelua ei synny.

Valtion takaus hyväksytään mietinnön mukaisena.

Asia on loppuun käsitelty.

28) Ehdotus laiksi yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 200
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 15

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on liikennevaliokunnan mietintö n:o 15.

Keskustelu:

Ed. Saapunki: Herra puhemies! Ajattelin, että kun tämän asian osalta oli paljon epäselvyyksiä, niin olisin kertonut tälle salille, mitä tämän asian suhteen on tapahtunut. Mutta porukkaa on niin vähän täällä, että vähän tuntuu siltä, kannattaako tätä asiaa edes tuoda esille. Mutta puhunpahan nyt, kun ed. Väyrynenkin tuli paikalle; hän ainakin kuulee.

Tämä käsiteltävänä oleva hallituksen lakiesitys yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta tarkoittaa sitä, että kunnat vapautetaan paikallistiekorvausten maksusta valtiolle. Kuntien korvaukset valtiolle vuonna 93 olivat paikallisteiden rakentamisesta 47 miljoonaa markkaa ja kunnossapidosta 70 miljoonaa markkaa, yhteensä siis 117 miljoonaa markkaa. Perintäjärjestelmän, kun kunnilta on maksut peritty, kokonaiskustannukset olivat 2,5 miljoonaa markkaa eli perittävään summaan nähden mahdottoman korkeat.

Lakiesityksellä poistetaan kokonaan kyseiset perintäkustannukset siten, että monimutkaisesta perintäjärjestelmästä luovutaan. Kuntien osuus paikallistiekorvauksista tullaan valtion toimesta ja tämän lakiesityksen perusteella perimään siten, että kuntien yleisiä valtionosuuksia vähennetään sovitusta 109 miljoonalla markalla. Kokonaisuutena kunnat voittavat tässä vaihtokaupassa noin 8 miljoonaa markkaa.

Mitalilla on kuitenkin toinen puoli. Nykyoloissa ne kunnat, jotka eivät ole onnistuneet saamaan muutetuksi paikallisteitä maanteiksi, ovat olleet suhteessa suurimpia maksumiehiä. Vastaavasti ne kunnat, joiden alueella on nykyisin lähes kaikki tiet moottoriliikenne- tai moottoritieluokissa olevia teitä, ovat maksaneet vain vähän paikallistiekorvauksia, koska valtio huo-

lehtii näistä teistä. Esimerkiksi Helsingillä ei ole paikallisteitä juuri ollenkaan, vaan liikenneverkosto koostuu pääosin kaduista, joista kaupunki joutuu jo nyt huolehtimaan itse. Monen tasoisia valtion korvausten piirissä olevia teitä kuitenkin Helsingilläkin on.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että nykyinenkään paikallisteiden korvaus- ja perintäjärjestelmä ei ole kohdellut kuntia tasapuolisesti, mutta sitä ei tee myöskään nyt käsiteltävänä oleva lakiesitys. Valiokunnassa tämän asian käsittelyn vaikeutta kuvaa myös se, että jouduimme lähettämään lakiesityksen hallituspuolueiden ryhmänjohtajien pohdittavaksi. Tämä siitä syystä, että mikäli olisimme hylänneet lakiesityksen, paikallistiemaksut, noin 120 miljoonaa markkaa, olisi peritty entisen tavan mukaan kunnilta. Tämän lisäksi, mikäli budjettiesitys valtiovarainvaliokunnassa hyväksytään esitetyssä muodossa, kunnilta leikattaisiin budjetissa oleva 109 miljoonan markkaa kuntien yleisistä valtionavuista. Lakiesityksen hylkääminen olisi siis aiheuttanut kunnille yli 100 miljoonaa markan lisämenot ja valtiolle vastaavasti 120 miljoonaa lisätuloa.

Kun kävi ilmi, ettei budjettiesitykseen saada muutosta, valiokunnalle ei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin hyväksyä lakiesitys, vaikka paikallisteiden rakentamis- ja kunnossapitokustannusten kohdentuminen kuntiin ei aivan tasapuolista olisikaan. Toisaalta sellainen ei kyllä ole nykyinenkään järjestelmä. Valiokunnan päätöksen yksimielisyyttä kuvaa kuitenkin se, että ainoastaan yksi vastalause jätettiin.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

29) Ehdotukset laeiksi työttömyysturvalain, työttömyyskassalain, työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain ja työmarkkinatuesta annetun lain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 267
Lakialoite n:o 50/1992 vp
Toivomusaloitteet n:ot 1582/1991 vp, 344/1992 vp ja 199/1993 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 33

T o i n e n v a r a p u h e m i e s: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 33.

Keskustelu:

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Esityksessä on kyse yhdestä harvoja parannuksia, joita tehdään nykyhallituksen aikana, eli hallituksen esitys pitää sisällään sen, että yrittäjien työttömyysturvaa parannetaan luomalla yrittäjille työttömyyskassajärjestelmä. Tätä esitystä vasemmistoliitto kyllä kannattaa. Myönteisiä kokemuksia vastaavan tyyppisistä kassoista on sekä Tanskasta että Ruotsista.

Arvoisa puhemies! Sen sijaan emme voi täysin hyväksyä valiokunnan enemmistön hyväksymää määritelmää yritystoimintaa harjoittavista henkilöistä. Valiokunnan hyväksymän esityksen mukaan yrittäjiä ovat kaikki YEL- ja MYEL-vakuutetut. Sen lisäksi johtavassa asemassa olevat, yli 15 prosentin osuuden omistavat osakeyhtiön osakkaat olisivat työttömyysturvassa yrittäjiä, samoin yhdessä perheenjäsentensä kanssa vähintään 30 prosenttia osakepääomasta omistavat katsottaisiin yrittäjiksi.

Hallituksen esityksessä perustellaan tämän tyyppistä esitystä nykyisen lain tulkintakäytännöllä. Kuitenkin vakuutusoikeuden viimeaikainen linja yrittäjärajauksissa on ollut työttömyysturvalautakunnan omaksumaa linjaa lievempi. Vakuutusoikeuden linjan perusteella tarkoituksenmukaisemmat yrittäjäaseman rajat olisivat mielestämme olleet 20 prosenttia yksin omistettaessa ja yhdessä perheen jäsenen kanssa omistettaessa 40 prosenttia.

Hallituksen esitys pitää sisällään myös esityksen työttömyyskassalain 24 §:n muuttamisesta siten, että pykälään lisätään uusi 3 momentti, jossa säädetään täyteen valtionosuuteen oikeuttavasta kassan jäsenmäärästä. Vähimmäisjäsenmäärää ehdotetaan korotettavaksi asteittain siten, että vuodesta 1999 lähtien vähimmäisjäsenmäärä tulisi olemaan 8 000 jäsentä.

Valiokunta lisäsi äänestyksen jälkeen kyseiseen pykälään uuden momentin, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi hyväksyä erityisistä syistä 3 momentissa mainitun jäsenmäärän estämättä työttömyyskassaan täyteen valtionosuuteen oikeuttavaksi. Tämä siis tarkoittaa sitä, että poikkeus voidaan sallia esimerkiksi muusikoiden ja taiteilijoiden työttömyyskassalle, jonka jäsenmäärä tulee ehdottomasti olemaan tätä pienempi.

Itse nimenomaan esitimme tämän tyyppistä pykälämuutosta, joka siis meni valiokunnassa lävitse. Tämä on hyvin perusteltu. Totta kai on aivan selvää ja tavoiteltavaa, että työttömyys-

kassojen jäsenmäärän rajaa pyritään nostamaan asteittain, koska nyt olemme laman ja suuren työttömyyden aikana oppineet, että pienet kassat helposti joutuvat hyvin suuriin vaikeuksiin. Tavoite sinällään on erittäin järkevä ja hyvä, mutta se ei tietenkään saisi olla sillä tavalla yksioikoinen, että kaikki pakotetaan samaan muottiin.

Valiokunta on myös mietinnössään kiinnittänyt tähän huomiota ja edellyttänyt "hallituksen selvittävän tarvittavat lainmuutokset, jotta siirtyminen palkansaajakassan ja yrittäjäkassan välillä voi tapahtua joustavasti ja jotta osittain yrittäjänä osittain palkansaajana toimivan henkilön työttömyysturva on tyydyttävästi järjestetty".

Tämä on hyvin tärkeä asia, koska saimme tietoa valiokuntakäsittelyn aikana, että palkansaajakassasta yrittäjäkassaan siirtyminen on helpompaa kuin toisin päin. Jos on ollut yrittäjänä, siirtyminen palkansaajakassaan ei ole ongelmatonta.

Toinen osa pontta on hyvin tärkeä siinä mielessä, että tulevaisuudessa varmasti yhä enemmän ihmiset joutuvat hankkimaan elantonsa monta kautta eli toimimaan ehkä osittain yrittäjänä ja kenties osittain palkkatyössä. Näin ollen tämän tyyppisissäkin tilanteissa työttömäksi jääville pitäisi turvata työttömyyskorvaukset.

Valiokunnan mietinnöstä käy myös ilmi, että on myös monia ammattiryhmiä, joilla esimerkiksi työn kausiluontoisuuden vuoksi voi tulla ongelmia. Näistä voi mainita mm. matkailualan, joka on hyvin kausiluonteista ainakin Suomessa useasti, samoin kalastus, johon todellakin eri vuodenajat ja myös valtiovallan säätelytoimenpiteet voivat tuoda tullessaan tiettyjä ongelmia.

Me tiedämme myös hyvin, että työn luonne eräillä aloilla, kuten freelancereilla, joita mm. toimittajista alkaa olla hyvin suuri osa, merkitsee sitä, että työ on varsin kausiluonteista. Tässä suhteessa heidän työttömyysturvaansa tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Valiokunta on hyväksynyt myös toisen ponnen: "Valiokunta edellyttää, että hallitus pikaisesti antaa tarvittavat esitykset yrittäjien työttömyysturvan vaikutuksista yksityisen ja julkisen sektorin eläkkeiden työeläkelisiin." Tämä asia nousi myös valiokunnan asiantuntijakuulemisen yhteydessä esille.

Yksi muukin asia myös saattaa tuoda ongelmia tullessaan, ja on tietysti on tarpeen, että uuden lain voimaan tultua lain toteutumista seurataan. Saattaa olla — se tuli myös valiokuntakuulemisissa esille — ongelma siinä, että yrittäjät voivat omia tulojaan ilmoittaa hieman eri tavalla riippuen siitä, kenelle viranomaiselle tuloja ilmoitetaan. Tässä suhteessa tietysti täytyy huolehtia siitä, että myöskään kassa ei tarjoa mahdollisuutta väärinkäytöksiin eli siihen, että ilmoitettaisiin korkeampia tuloja tarkoitushakuisesti, jos nähdään, että yrittäjätoiminta on uhattuna.

Ed. M ä k i p ä ä : Arvoisa puhemies! Puuttumatta yksityiskohtaisiin pykäliin mielestäni lakiesitys on erittäin tervetullut, ja valiokuntakin pitää perusteltuna, että yrittäjille luodaan todella ansioon suhteutettu työttömyysturvajärjestelmä. Yrittäjätahot ovat odottaneet tätä esitystä hyvinkin pitkän aikaa.

Ehtona kassan jäsenyydelle on, että yrittäjä toimii omistamassaan yrityksessä. Yrittäjillä ei ole tosiaan aikaisemmin ollut tilaisuutta ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan, kuten tänä päivänä palkansaajilla. Yritystoiminnan loppuessa yrittäjällä on ollut mahdollisuus saada peruspäivärahaa edellyttäen, etteivät puolison tulot ylitä peruspäivärahan saannin edellytyksenä olevaa tulorajaa. Yritysten mennessä konkurssiin on yhä useammalle yrittäjälle tullut eteen tämä vaikea todellisuus.

Yritystoiminnan aloittamisen esteeksi on myös useammin koettu työttömyysturvan puuttuminen etenkin niissä tapauksissa, jolloin työttömäksi joutunut harkitsee yrittäjän uraa. Varsinkin Syklin taholta on paljon puhuttu, että työttömyyskassaan tulee varmaan hyvin joutuisasti 10 000 jäsentä. Julkisuudessa on puhuttu, että työttömyyskassan jäsenmaksu voisi olla 1 000 markan luokkaa. Nämä ovat tällaisia ylimalkaisia ajatuksia. Toisessa käsittelyssä sitten paremmin käsittelen koko työttömyysturvalakia, mutta näin yleisesti voi sanoa, että hallituksen esitys on pieni parannus.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

30) Ehdotukset laeiksi työttömyysvakuutusmaksusta vuonna 1995, vuodelta 1995 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta ja työttömyyskassalain 25 ja 30 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 268
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 34

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 34.

Keskustelu:

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Lakiesitys pitää sisällään työnantajan työttömyysvakuutusmaksut vuodelle 1995 samoin kuin myös palkansaajilta perittävät työttömyysvakuutusmaksut. Hallituksen esityksessä esitetään, että vuonna 1995 työnantajilta perittäisiin työttömyysvakuutusmaksuna 6,1 prosenttia työnantajan maksamien työpalkkojen mukaan, kuitenkin siten että maksu olisi 2 prosenttia ensimmäisen 5 miljoonan markan osalta. Muutosta tähän vuoteen on selvästi tulossa, sillä tänä vuonna tilanne on se, että työnantajat maksavat 6,3 prosenttia palkkasummasta, kuitenkin siten että maksu on 3 prosenttia palkkasumman ensimmäisen miljoonan markan osalta. Nyt siis paitsi että maksua alennetaan 3:sta 2 prosenttiin myös palkkasummaa vastaavasti nostetaan, eli kun tänä vuonna työnantajat ovat saaneet helpotusta vain ensimmäiseen palkkamiljoonaan saakka, niin ensi vuonna helpotus tulee jopa 5 miljoonaan markkaan saakka. Eli tänä vuonna hallituksen esityksessä on erityisesti suosittu pieniä yrityksiä, alle 10 työntekijän yrityksiä, mutta nyt palkkasumman nostaminen merkitsee sitä, että laajennetaan nämä helpotukset selkeästi myös alle 50 työntekijän yrityksiin, joita voidaan pitää keskisuurina.

Hallituksen esitys merkitsee noin 1,7 miljardin markan helpotusta yrityksille nykytilanteeseen verrattuna. Vasemmistoliitossa me kannatamme sitä, että työnantajamaksut muodostuisivat siten, että ne suosisivat työvoimavaltaisia aloja ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä, ja tämän lain osalta emme voineet yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan siitä, että näin suuret helpotukset annetaan. Perustelemme tätä mm. sillä, että paitsi että todellakin kyseessä ovat lähes 2 miljardin markan helpotukset niin eduskunnassa on myös käsiteltävänä monia muita lakiesityksiä, joilla samanaikaisesti heikennetään työllistämismahdollisuuksia.

Nimittäin mielestämme on varsin outoa, että esimerkiksi esitystä työnantajien ylimääräiseksi työttömyysvakuutusmaksuksi, jota oikeammin pitää kutsua lomautussakoksi, pidetään väen väkisin täällä sisällä ja kuitenkin sen tuotoksi arvioidaan vain alle 100 miljoonaa markkaa. Kuitenkin kaikki ainakin työantajapuolella tietävät erittäin tarkkaan sen, että sillä on erittäin kielteisiä vaikutuksia nimenomaan työllistämiseen. Näin ollen vasemmistoliitossa meistä tuntuu aivan älyttömältä, että tällaisia esityksiä täällä aiotaan jatkaa. Tätä ylimääräistä lomautussakkomaksua on peritty jo tänä vuonna ja sitä aiotaan jatkaa ensi vuonna. Tuotto on siis alle 100 miljoonaa markkaa, ja kuitenkin samanaikaisesti aiotaan antaa lähes 2 miljardin markan helpotuksia työnantajille.

Eli näissä hallituksen esityksissä ei ole mitään logiikkaa ja kokonaisuudessaan tilanne on muutenkin hyvin ongelmallinen. Nyt on myös niin, että työnantajamaksuissa on viime aikoina selvästi tapahtunut suuntaus, jossa nimenomaan julkisen työnantajan työnantajamaksut ovat kasvaneet selvästi enemmän kuin yksityissektorilla on tapahtunut. Tämä ei voi olla järkevää kehitystä tilanteessa, jossa nimenomaan edellytetään, että julkisen sektorin tulee kilpailla yksityisen kanssa tai päästää yksityinen sektori kilpailemaan julkisten palvelujen tuottamisesta.

Tässä mielessä tulemme lain toisen käsittelyn yhteydessä esittämään oman porrastuksemme, joka meidän mielestämme on nimenomaan työllistämistä lisäävä, mutta ei tuo niin suuria helpotuksia kuin hallituksen esitys pitää sisällään.

Nimittäin on muistettava se, että hallituksen esitys merkitsee sitä, että kaikki työnantajat hyötyvät 5 miljoonaan saakka, koska tämä laki toteutuu niin, että kaikki työnantajat saavat nämä helpotukset palkkasumman 5 ensimmäisen miljoonan markan osalta ja vasta sen ylittävältä osalta maksu nousisi 6,1 prosenttiin. Tässä suhteessa korotus ei mielestämme ole perusteltu, varsinkaan kun ei ole tietoa, miten käy muiden työnantajamaksujen kanssa. Vasemmistoliitossa olemme toistuvasti esittäneet mm. työnantajan sosiaaliturvamaksuihin sen tyyppisiä porrastuksia, jotka nimenomaan suosisivat pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Vaikka tämän lakiesityksen osalta olemme eri mieltä kuin valiokunta, tulemme muissa maksuasioissa esittämään edelleen sen tyyppisiä linjauksia, jotka suosivat pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Arvoisa puhemies! Meidän porrastuksemme oli sellainen, että tämä maksu olisi ensimmäisen miljoonan markan osalta 2 prosenttia ja 1 miljoonasta 5 miljoonaan markkaan 3,5 prosenttia ja sen ylittävältä osalta 6,1 prosenttia.

Ed. Mäkipää: Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti haluan todeta, että kun kuunteli ed. O.

Ojalan puhetta, niin en tiedä, onko hänenkään esityksensä täysin oikeudenmukainen, kun hän mainitsi, että hän pitää 50 työntekijän yritystä keskisuurena. Ainakin minä työasiainvaliokunnassa olen monesti kuullut, että pienen yrityksen työntekijäraja on jopa satoja. Eli jos ajatellaan, että ensimmäisen miljoonan osalta on 2 prosenttia ja siitä 5 miljoonaan on 3,5 prosenttia, niin kyllä minun oikeudenmukaisuuteni lähtee siitä, että alle 50 työntekijän yrityksiä pidetään pieninä. Katson tässä vaiheessa, että 5 miljoonan markan raja on mielestäni kohtuullinen ja todella oikeudenmukainen pieniä ja keskisuuria yrityksiä kohtaan.

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Selvityksenä ed. Mäkipäälle: Kyllä me olemme valmiit myös helpottamaan niiden työnantajien työttömyysvakuutusmaksuja, joiden palkkasumma on 1—5 miljoonaa markkaa. Meidän esityksemme merkitsee sitä, että he saisivat esimerkiksi tämänvuotiseen verrattuna lähes 3 prosentin maksualennuksen.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

31) Hallituksen esitys n:o 296 Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja sen liitesopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä

Valiokuntaan lähettäminen

Toinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin ulkoasiainvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ministeri Salolainen: Herra puhemies! On ikävää, että näin valtavan tärkeä asia, joka nyt on käsillä, joudutaan käsittelemään näin vähäisen edustajajoukon läsnä ollessa. Se on tietenkin ikävää, koska asia on todellakin niin tärkeä, että olisi ollut hyvä laajemminkin eduskunnan tähän teemaan syventyä. Osittain tämä johtuu myös siitä, että tekniset syyt ovat estäneet asian aikaisemman valmistumisen, ja toisaalta on välttämätöntä, että tänään asia saadaan liikkeelle eikä odoteta ensi viikkoa, joka monista syistä on hankalampi. Tämä alkutoteamuksena tämän tärkeän asian osalta.

Kauppapolitiikka on ollut viime vuosina keskeinen kansainvälisen toiminnan alue. Viime viikolla käsittelimme Euroopan unionin kauppapoliittisia kysymyksiä, nyt on vuorossa maailman kauppapolitiikan mittainen hanke: Gattin Uruguayn kierros. Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen eli Gatt-sopimuksen puitteissa on sen perustamisesta lähtien pyritty säätelemään kansainvälisen tavarakaupan sääntöjä ja luomaan edellytykset maailmankaupan kitkattomalle kululle. Sopimus keskittyi aluksi tullien alentamiseen, mutta muut kaupan esteet ovat tulleet yhä merkittävämmiksi tullien suhteellisen merkityksen pienentyessä niiden tason laskiessa koko ajan. Ne ovatkin teollisuustuotteiden osalta noin 3,5 prosenttia teollisuusmaissa oltuaan Gattin alkuaikoina noin 40 prosenttia, eli dramaattinen tullimuurien aleneminen on tapahtunut.

Edellisen, 1970-luvulla käydyn seitsemännen nk. Tokion neuvottelukierroksen tuloksena sovittiin jo merkittävästä määrästä perussopimuksen tulkintaan liittyviä tarkennuksia ja soveltamisesta, mutta nämä velvoitteet eivät koskeneet kaikkia osapuolia. 1980-luvun alkupuolella tullien ulkopuoliset esteet ja kansainvälisen kaupan sääntöjen ulkopuolella olevat tai yleisistä säännöistä merkittäviä poikkeuksia nauttivat sektorit ja niiden kauppaa vääristävät vaikutukset haluttiin saada enemmän sääntelyn piiriin. Myös nähtiin kasvavia paineita yksipuolisiin tulkintoihin ja ratkaisuihin ohi multilateraalisen järjestelmän.

Vuonna 1986 sovittiin neuvottelupohja, jonka mukaisesti käytiin neuvotteluja multilateraalisen kauppajärjestelmän vahvistamisesta nk. Uruguayn kierroksen puitteissa. Tämän neuvottelukierroksen asialista oli aikaisempaa paljon laajempi. Nimittäin tullien lisäksi se sisälsi lukuisan määrän tullien ulkopuolisiin kaupan esteisiin ja Gatt-sopimuksen sääntöjen tarkentamiseen liittyviä kysymyksiä. Tämän lisäksi neuvottelujen kohteena olivat kokonaan uudet alueet.

Palvelujen kauppa haluttiin myös saattaa yleisesti sovittujen sääntöjen piiriin. Erityisesti kehitysmaissa mutta myös teollisuusmaissa investointien kohdemaiden kauppaa vääristävät ehdot haluttiin saattaa kuriin. Teollisuus- ja tekijänoikeussuojassa nähtiin monissa maissa puutteellisuuksia, jotka rajoittivat halukkuutta viedä korkean teknologian tuotteita tai johtivat tuotteiden väärennöksiin ja kopiointeihin.

Uruguayn kierroksen neuvottelujen aikana vallinnut kansainvälinen taloudellinen ilmapiiri ei ollut todellakaan kovin otollinen, jos ajatel-

laan, että tavoitteena on muutosten tekeminen noudatettuun kauppapolitiikkaan, mikä saattaa tuoda mukanaan lyhyen tähtäimen sopeutumisongelmia. Neuvottelujen päättäminen alkuperäisessä aikataulussa vuonna 1990 ei onnistunut. Ne venyivät neljän vuoden sijasta lähes kahdeksaan vuoteen. Suomen puolesta minulla oli ilo kuitenkin allekirjoittaa päätösasiakirjat 15.4.1994 Marrakeshissa Marokossa.

Lopputulos on viivästyksenkin arvoinen. Olemme nimittäin saaneet sopimuksen, joka tarkentaa kansainvälisen tavarakaupan säännöksiä ja saattaa maatalouskaupan ja tekstiilit yleisten sääntöjen piiriin antamalla kuitenkin molemmille aikaa sopeutua uuteen tilanteeseen. Maatalouden osalta on myös korostettava, että sopimus saattaa maatalouden sellaisten uudistusten tielle, joiden tavoitteena on pahimpien markkinoita vääristävien toimien poistaminen samalla kuitenkin tunnustaen sektorin erityisluonteen ja tarpeen tukea sitä tiettyyn määrään saakka.

Palvelujen kauppa tulee yhteisesti sovittujen sääntöjen alaiseksi, ja osapuolet ovat tullien tapaan tehneet sitoumuksia tämän alan markkinoillepääsystä. Tämä tarkoittaa Suomen osalta sitä, että niillä palvelualoilla, joiden osalta olemme tehneet sitoumuksia eli kirjanneet nykyisen lainsäädäntömme mukaiset toimintaedellytykset liitteeseen, emme voi huonontaa ulkomaisten palvelujen tarjoajien nykyisiä toimintaedellytyksiä käymättä asiasta neuvotteluja.

Investointien osalta eniten kauppaa vääristävät ehdot on kielletty, ja tekijän- ja teollisuusoikeuksien osalta niiden suojaa on aikaisemmin voimassa olleisiin sopimuksiin nähden osittain parannettu, ja mikä tärkeintä, ne sitovat kaikkia Uruguayn kierroksen osapuolia.

Merkittävä muutos aikaisempaan on sopimus Maailman kauppajärjestön perustamisesta. Tämä englanninkielisen lyhenteen mukaisesti Wto-sopimus toimii edellä mainittujen sopimusten kattosopimuksena, ja uusi perustettava järjestö hallinnoi niitä. Sen alaisuudessa on myös uusi, kaikki liitesopimukset kattava riitojenratkaisujärjestelmä, joka yhtenäistää menettelyt kiistakysymysten osalta ja tuo niiden käsittelyyn tiettyä automatiikkaa, eli "tasavertaisuus lain edessä" paranee ja taloudellisen painoarvon merkitys suositusten täytäntöönpanon vastustamisessa vähenee. Riitojenratkaisujärjestelmän tehostuminen on merkittävä lisä nyt sovittujen selkeytettyjen ja parannettujen sääntöjen täytäntöönpanon valvonnassa.

Huolimatta lyhyen aikavälin ongelmista, joita sopimuksen täytäntöönpano saattaa tuoda mukanaan, ovat sen pitkäaikaiset vaikutukset merkittävät. Onhan maailmankaupan kasvu ollut taloudellisen toimeliaisuuden ja siten kansantalouksien kasvun yksi merkittävimpiä lähteitä.

Gatt-sihteeristö on arvioinut Uruguayn kierroksen neuvottelutuloksen vaikutuksia maailmankaupan kehitykseen, kun sopimus on toimeenpantu kokonaisuudessaan eli siis kymmenen vuoden kuluessa, ja päätynyt seuraaviin arvioihin:

Kierroksen tulosten tulonmuodostusvaikutus maailman laajuisella tasolla edustaa noin 500—2 500 miljardin markan vuositasoa. Alhaisen ennusteen mallissa ei huomioida suurtuotannon etuja ja oletetaan täydellisen kilpailun olosuhteiden vallitsevan. Korkeampaan arvioon on tultu huomioimalla suurtuotannon edut sekä monopolistisen kilpailun vaikutukset tiettyjen sektoreiden kohdalla. Sihteeristö katsoo korkeamman arvion olevan todennäköisemmän sen vastatessa enemmän reaalimaailmaa. Tuo korkeampi arvohan siis oli noin 2 500 miljardia.

Lisäksi on huomattava, että laskelmassa ei huomioida palvelujen kaupan vapautumisen vaikutuksia eikä niitä dynaamisia vaikutuksia, joita tarkennettu ja uudistettu säännöstö tuo mukanaan. Todettakoon, että tämän optimistisimman arvion mukaiset tulonlisäykset vuositasolla olisivat pelkästään Euroopan unionin osalta noin 750 miljardia markkaa.

Huolimatta siitä, että Maailman kauppajärjestön perustamissopimus onkin kohdannut erilaisia ongelmia eri maiden lainsäädäntöelimissä, olen vakuuttunut, että sen voimaanastuminen saadaan vietyä läpi aikataulun puitteissa niin, että sopimus voi kansainvälisesti astua voimaan ensi vuoden alusta. Käydessäni kuluneella viikolla neuvottelumatkalla Yhdysvalloissa kauppaministeri Ron Brown ja monet muut kauppapoliitikot uskoivat myös kongressin ratifioivan sopimuksen lähiaikoina, vaikka vaikeuksia tuleekin esiintymään.

Entistä avoimemman ja vapaamman maailmankaupan kannalta Wto luo selkeämmät säännöt ja lisää ennustettavuutta ja varmuutta. Täytäntöönpanoon on riitojenratkaisumekanismien puitteissa entistä paremmat mahdollisuudet. Se, että kaikkien tulee allekirjoittaa koko sopimuspaketti eli kaikki liitesopimukset, myös yhdenmukaistaa osapuolten oikeudet ja velvoitteet aikaisempaa paljon selkeämmin.

Lisäksi Wto tarjoaa foorumin sen jäsenmaille kaupan edelleen vapauttamista koskeville neuvotteluille kuin myös mahdollisuuden esittää käsiteltäväksi mikä tahansa asia, jonka jäsenmaa katsoo olevan kaupan kannalta oleellinen. Tästä meillä on jo esimerkkinä kauppa ja ympäristö -teema, jota koskeva työryhmä on päätetty perustaa Wto:hon ja jota kysymystä jo käsitellään Wto:n valmistelevan komitean alakomiteassa. Näin Wto:n perustaminen tuo kauppa- ja ympäristökysymyksen entistä pysyvämmin Gatt/Wto:ssa käsiteltävien aiheiden piiriin, mihin Suomi ja muut Pohjoismaat ovat kuluneiden kolmen vuoden aikana merkittävästi panostaneet.

Voin sanoa, että henkilökohtaisesti panen erittäin paljon painoa ja samalla myös toivoa siihen, että tämä kauppa ja ympäristö -teema saataisiin todella keskeiseksi maailmankaupan keskustelu- ja debattikohteeksi Wto:n perustamisen yhteydessä. Suomen virallinen politiikkakin tähtää siihen, että me olisimme viemässä tätä asiaa keskeisesti eteenpäin Wto:n puitteissa.

Kuinka muut nk. uudet kauppapoliittiset aiheet, tällaisenahan mainitaan mm. kilpailupolitiikka, investoinnit, työelämän standardit, teknologian siirto, rajoittavat kauppatavat jne., pääsevät Wto:n asialistalle, riippuu luonnollisesti siitä, hyväksyvätkö jäsenet niiden käsittelyn. Asia voidaan aina esittää, mutta kiistanalaisten kysymysten, kuten työelämän standardit, käsittelyn käynnistäminen ei ole helppoa sen vaatiessa Gattin käytännön mukaan konsensusta.

Jatkotyöskentelyn kannalta ovat myös merkittäviä palvelusektorilla käytävät jatkoneuvottelut. Neljän avoimeksi jääneen neuvottelualueen, jotka ovat telekommunikaatio, merenkulku, rahoituspalvelut ja henkilöiden liikkuvuus, vieminen tulokselliseen päätökseen sovittujen aikataulujen puitteissa ennakoinee myös niitä mahdollisuuksia, mitä Wto:n puitteissa on neuvotella yksittäisistä kysymyksistä ilman niiden nivomista hankaliksi suuriksi paketeiksi, kuten Uruguayn kierroksen osalta tehtiin.

Tavoitteena on, että Maailman kauppajärjestön Wto:n perustamissopimus astuisi siis voimaan ensi vuoden alusta. Tämä edellyttää, että myös Suomi voisi ilmoittaa sopimuksen ratifioinnista ennen vuodenvaihdetta. Tiedän, että eduskunnan aikataulu näin vuoden lopussa ja erityisesti tänä vuonna on ollut erittäin raskas ja kiireinen. Vetoan kuitenkin teihin, hyvät kansanedustajat, että saisimme tämänkin tärkeän sopimuksen sen laajuudesta ja sen käsittelyn aiheuttamasta työmäärästä huolimatta käsiteltyä suunnitellun aikataulun puitteissa.

Asia on pelkistäen seuraavasti: Suuret valtiot pystyvät aina valvomaan etunsa. Pienelle valtiolle, kuten Suomelle, on aina edullista, että maailmankauppa on kurinalaista ja toimii selkeiden pelisääntöjen mukaisesti. Pientä laki suojaa yleensä, ja se on pienelle tärkeämpi kuin suurelle. Siksi Uruguayn kierroksen tulosten hyväksyminen on Suomen erityisten etujen mukaista.

Ed. N i k u l a : Arvoisa puhemies! Voin helposti yhtyä kaikkeen siihen, mitä ministeri Salolainen sanoi tämän sopimuksen merkityksestä ja tärkeydestä. Suomen hallitukselle, ministeri Salolaiselle ja virkakoneistolle on annettava tunnustus Suomen panoksen hoitamisesta tämän asian yhteydessä.

Asia ansaitsee todella sellaisen perusteellisemman käsittelyn, mitä ministeri Salolainenkin toivoi. Sen vuoksi, arvoisa puhemies, pyydän, että asia pantaisiin pöydälle ensi tiistain istuntoon. Tämä on vastoin sitä, mitä ministeri Salolainen toivoi, mutta kun olen kehunut häntä tässä, ehkä hän tämän suvaitsee ja varsinkin, kun valiokuntahan voi alkaa sopimuksen käsittelyn välittömästi.

T o i n e n v a r a p u h e m i e s : Kun asiaa ei ole yksimielisesti päätetty lähettää valiokuntaan, on asia jäävä pöydälle. Kehotan seuraavia puhujia käyttämään puheenvuoron pöydällepanon ajankohdasta.

Keskustelu pöydällepanosta julistetaan päättyneeksi.

T o i n e n v a r a p u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Nikula ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle ensi tiistain täysistuntoon.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Ed. Nikulan ehdotus hyväksytään ja asia pannaan pöydälle ensi tiistain täysistuntoon.

Lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti

sivistysvaliokuntaan:

32) Hallituksen esitys n:o 298 nuorisotyölaiksi

valtiovarainvaliokuntaan:

33) Hallituksen esitys n:o 299 laiksi aluevaihdosta valtion ja Oy Hackman Ab:n välillä

talousvaliokuntaan:

34) Hallituksen esitys n:o 300 laeiksi kuluttajansuojalain 2 luvun ja markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

talousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto:

35) Hallituksen esitys n:o 301 laiksi ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa ja laiksi rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta

työasiainvaliokuntaan:

36) Hallituksen esitys n:o 303 laiksi palkkaturvalain muuttamisesta

---

Pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti seuraavaan täysistuntoon:

37) Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 36 (HE 142)

38) Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 22 (HE 8)

39) Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 23 (HE 196)

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maanantaina kello 14.

Täysistunto lopetetaan kello 15.50.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen